

ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် တစ်နေရာတည်းတွင်
 ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်သောဌာန (One Stop Crisis Center-OSCC)
 ဖွင့်လှစ်ခြင်း အခမ်းအနားတွင်
 ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့်
 မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နုတ်ချက်များ

နေပြည်တော်၊ ခုတင်(၁၀၀၀)ဆေးရုံကြီး။

၂၇-၂-၂၀၁၉

- ယနေ့အခမ်းအနားသို့ ကြွရောက်လာကြသည့် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး၊ နေပြည်တော်ကောင်စီဝင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရင်ခွင်မဲ့ ကလေးငယ်များ လျှော့ချရေးနှင့် ပြုစုစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း၊ ကျန်းမာရေး အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ နေပြည်တော် ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှ အထူး ကုဆရာဝန်များ၊ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများ၊ ဝန်ထမ်းများအားလုံး မင်္ဂလာ ပါလို့ နှုတ်ခွန်းဆက်သပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် တစ်နေရာတည်းတွင် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်သည့် ဌာနဖွင့်လှစ်ပေးရသည့်အတွက် ဂုဏ်ယူဝမ်း မြောက်ပါကြောင်း၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများ၊ ဆေးရုံအုပ်များ၊ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြု/သားဖွား ဆရာမများ၊ ဆေးရုံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများ၊ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၏ လုပ်ဆောင်မှုများကြောင့် ယခုကဲ့သို့ ဖွင့်လှစ်နိုင်ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဤသို့ ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက် logistics ပစ္စည်းကိရိယာ၊ လူ့စွမ်းအား စသည့်ဖြင့် အဖက်ဖက်မှ ဘက်စုံဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်ပါ ကြောင်း၊
- ဤကဲ့သို့ ကျား၊ မအခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံရသူများအား အကူအညီများစွာ ပေးအပ်နိုင်မည့်ဌာနကို ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန်အတွက် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ခဲ့သူ များအားလုံးကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း၊

- နေပြည်တော် (ခုတင်-၁၀၀၀) ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးတွင် လုပ်ငန်းကိစ္စများကို innovative thinking, out-of-the-box thinking များဖြင့် လုပ်ဆောင်နေသည်ကိုတွေ့ရှိရပါကြောင်း၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီးနှင့် ဆေးရုံအုပ်များအနေဖြင့် ဗဟိုမှ ညွှန်ကြားချက်များကိုမစောင့်ဆိုင်းဘဲ မိမိဆေးရုံရှိ ဆေးရုံအထောက်အကူပြုအဖွဲ့၊ ဆေးရုံရှိ ဆရာဝန်ကြီးများ၊ ဆရာမများမှ ဆေးရုံအုပ်ကြီးနှင့်တိုင်ပင်ကာ ဆေးရုံကြီး ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး၊ efficiency များ၊ performance များပိုမိုကောင်းမွန်စေရေးနှင့် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေလိုပါကြောင်း၊
- နေပြည်တော် (ခုတင်-၁၀၀၀) ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ကျေနပ်အားရပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများ အားကိုးအားထားပြုရာဖြစ်သည့် နေပြည်တော် ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးအား ရန်ကုန်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး၊ မန္တလေးပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးများနှင့် တန်းတူ အဓိကဆေးရုံကြီးဖြစ်လာစေရန်နှင့် စံနမူနာပြ ဆေးရုံကြီးသဖွယ် ဖြစ်လာစေရန် ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် လိုအပ်ချက်များကို အလေးပေးဖြည့်ဆည်းပေးလျက်ရှိပါကြောင်း၊
- ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများ၊ paramedical professional များနှင့် အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ထမ်း၊ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများအားလုံး စုစုစည်းစည်းလုပ်ဆောင်မည်ဆိုလျှင် နေပြည်တော် (ခုတင်-၁၀၀၀)ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသည် ပြည်သူများအတွက် နံပါတ် (၁)ဆေးရုံကြီး ဖြစ်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆေးရုံကြီးမှ တာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့် ဆေးရုံကြီးဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိစ္စရပ်များအား မိမိတို့၏ကိုယ်ပိုင်အရေးကိစ္စသဖွယ် သတ်မှတ်ကာ ဆေးရုံအထောက်အကူပြုကော်မတီနှင့် တိုင်ပင်၍ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်စေလိုပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြုအကြမ်းဖက်မှုခံရသူများတွင် ရုပ်ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ၊ မျိုးဆက်ပွား ကျန်းမာရေးပြဿနာများသာမက

အပြုအမူပိုင်းဆိုင်ရာပြဿနာများနှင့် လူမှုရေးပြဿနာများ ဖြစ်ပွားနိုင်ပါကြောင်း၊

- ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုခံရသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီအတွက် ယခုကဲ့သို့ center ထားရှိခြင်းမှာ အလွန်အားကိုးအားထားရာဖြစ်ပါကြောင်း၊ အမျိုးသားများအနေဖြင့် အမျိုးသမီးများကို မိမိတို့၏ မိခင်၊ အဒေါ်၊ အစ်မ၊ ညီမများအဖြစ် သဘောထားယူဆကာ လူမှုရေး၊ ဘာသာရေးအဆုံးအမများနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကူညီကြရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံရသူ အရေအတွက်လျော့နည်းစေရန် လုပ်ဆောင်မှုများမှာ အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ထိုသို့လျော့နည်းကျဆင်းသွားရန်မှာ နှီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာန၊ NGO များ၊ လူမှုရေး၊ ပရဟိတအဖွဲ့အစည်းများနှင့် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းအားလုံးက မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာများ စနစ်တကျချမှတ်၍ ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှသာ အောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- မည်သည့်အဖွဲ့အစည်း/ ဌာနများသည် မည်သည့်လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်မည်ကို သပ်သပ်မတ်မတ်ဖြင့် မူဘောင်ချ ဆောင်ရွက်မှသာလျှင် ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံစားရသူများ အရေအတွက် ကျဆင်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊
- အကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် ဆေးကုသစောင့်ရှောက်မှု၊ စိတ်ပိုင်းနှင့် လူမှုရေးပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ဥပဒေရေးရာနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံစိတ်ချမှု အကူအညီများပေးအပ် ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုတည်းမှ လုပ်ဆောင်၍မရဘဲ နှီးနွယ်ဝန်ကြီးဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများအားလုံးမှ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေသတ်မှတ်၍ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- “ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံစားရသူများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းလမ်းညွှန်” စာအုပ်နှင့် လမ်းညွှန်လက်စွဲ ထုတ်ဝေထားခြင်းသည် အလွန်ကောင်းမွန်ပါကြောင်း၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်၊

အခြေခံကျန်းမာရေးတက္ကသိုလ်၊ ဆေးတက္ကသိုလ်များ၊ HA, LHV, PHS-I,II, MPH, MHA သင်တန်းများ၊ ဆေးတက္ကသိုလ် နောက်ဆုံးနှစ်အပိုင်း (က) သင်တန်းများတွင် ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ပိုမိုထည့်သွင်းသင်ကြားသွားစေလိုပါကြောင်း၊

- ပြည်သူများအတွက် ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သိရှိစေရေးအတွက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် နယ်စပ် ရေးရာဝန်ကြီးတို့၏ စာသင်ကျောင်းများ၊ သင်တန်းကျောင်းများ၊ လေ့ကျင့် ရေးကျောင်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များတွင် ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက် မှုနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်မှန်များ၊ အသိပညာများ ဖြန့်ဝေပေး ခြင်းနှင့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများတွင် ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ဟောပြော ပွဲများ ပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊
- ပြည်သူများအတွက် ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ အသိပညာ ပေး လက်ကမ်းစာစောင်များအား လူစည်ကားသောနေရာများ၊ ဈေးဝယ် စင်တာများတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြန့်ဝေပေးရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုခံရသူများအတွက် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးအကြံ ပေးမှုမှာ အရေးကြီးပါကြောင်း၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ဆေးလူမှု ဆက်ဆံရေးအရာရှိများ၊ နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးအကြံပေးသူများအတွက် ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်မှုဆိုင်ရာ သင်ကြားပို့ချမှုများ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ် ကြောင်း၊
- Gender-based violence case record form များပြုလုပ်ထားရှိခြင်းမှာ history taking, Investigation နှင့် treatment စုံလင်ပါဝင်ပြီး ကောင်းမွန် ပါကြောင်း၊
- လုပ်ငန်းများပိုမိုအောင်မြင်စေရန် Implementation Research များပြုလုပ် များပြုလုပ်စေလိုပါကြောင်း၊
- (၂၀၁၅-၂၀၁၆) ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ လူနေမှုဘဝနှင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အချက်အလက်စစ်တမ်း တွေ့ရှိချက်များအရ စစ်တမ်းဖြေဆိုသူ အမျိုးသမီး

(၇)ဦးတွင် (၁)ဦးခန့်သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုခံစားရခြင်း၊ အိမ်ထောင်သည် အမျိုးသမီး (၅)ဦးတွင် (၁)ဦးသည် ခင်ပွန်းဖြစ်သူမှ အကြမ်းဖက်မှုကို ခံစားခဲ့ရခြင်းနှင့် ရုပ်ပိုင်းနှင့် လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုခံစားခဲ့ရဖူးသူများ၏ (၂၂%)မျှသာ အကူအညီများရယူခဲ့ခြင်းတို့ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံရမှုဆိုင်ရာ ပြဿနာများသည် ကြီးမားပါကြောင်း၊

- အကြမ်းဖက်မှုခံစားရသူများတွင် စိတ်ဓါတ်ကျခြင်း၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ ထိခိုက်ခံစားရပြီးနောက် စိတ်ဖိစီးမှုဝေဒနာ (post-traumatic stress disorder) စသည့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကျန်းမာရေး ပြဿနာများ ဖြစ်ပွားနိုင်ခြင်း၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးပြဿနာများသည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေး ပြဿနာများထက် ကုသမှုပေးရန် ပိုမိုခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ထိုသို့မဖြစ်ပွားစေရန် စောစီးစွာဖြင့် နှစ်သိမ့်ဆွေးနွေးပေးခြင်း၊ အသိပညာပေးခြင်းနှင့် လိုအပ်သည့် ကုသမှုများနှင့် အကူအညီများပေးအပ်ရန် အထူးအရေးကြီးပါကြောင်း၊
- ကျား၊ မ အခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံရသူများအား ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း လုပ်ငန်းများသည် ကြီးမားကျယ်ပြန့်သည့် domain တစ်ခုဖြစ်ပြီး အခြား domain များနှင့်လည်း ချိတ်ဆက်နှီးနွှယ်မှုရှိပါကြောင်း၊
- ဆေးရုံကြီးတွင် အကြမ်းဖက်ခံစားရသူများအနေဖြင့် လွယ်ကူချောမွေ့စွာ ဝန်ဆောင်မှုများရယူနိုင်ရန် စနစ်တကျစီစဉ်ထားရှိမှုသည် ကောင်းမွန်ပါကြောင်း၊ လုပ်ငန်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်အတွက် မျက်ခြေမပြတ် ဆန်းစစ်မှုများကို checklist များအသုံးပြုဆောင်ရွက်၍ မွမ်းမံပြင်ဆင် လုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် အသုံးပြုသုတေသနများ ပြုလုပ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- ဆေးရုံကြီးတွင် ကျား၊ မအခြေပြု အကြမ်းဖက်ခံရသူများအတွက် တစ်နေရာတည်းတွင် ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်သော ဌာနဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခြင်းကို

နမူနာရယူ၍ အခြားတိုင်းဒေသကြီးပြည်နယ်များတွင်လည်း ဆောင်ရွက် သွားရမည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊

- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးမဟာဘွဲ့ တက်ရောက်နေသူများ အနေဖြင့်လည်း ဤ ကိစ္စရပ်ကို စာတမ်းပြုစုလေ့လာမှုများ ပြုလုပ်သင့်ပါကြောင်း၊
- အကြမ်းဖက်မှု ခံစားရသူများသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ဦးစွာ ဆက်သွယ်ခံယူကြမည်ဖြစ်သဖြင့် မိမိတို့ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍမှ ကျင့်ဝတ်များ နှင့်အညီ စေတနာပြည့်ဝစွာဖြင့် စနစ်တကျ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြရမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊
- နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် One Stop Crisis Center ကြီး ဆက်လက်ရှင်သန်ကြီး ထွားရန်အတွက် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ကူညီ ပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ One Stop Crisis Center ကြီးဖြစ်မြောက်အောင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသူများအားလုံးကို မိမိအနေဖြင့် ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။